

PERIÒDICH SATIRICH,

HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA.

10 CÉNTIMS CADA NUMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

ANTON ALTADILL.

Fou un liberal de veras,
un aixerit, periodista,
un apóstol del progrés
y un popular novelista.

LA INFLUENCIA.

En mitj de la saragata que ha armat lo crim
del carrer de Fuencarral de Madrit, la *influencia*

s' ha fet assumpto de moda, y casi no hi ha pe-
riòdich que no hi dediqui diariament un parell
de columnas.

Y la veritat es que á pesar de la campanya que
contra ella s' ha comensat, las cosas no cambia-
rán y la influencia continuarà sent, com fins
avuy, lo bussilis de la societat espanyola.

Suprimeixin l' influencia y quedarà inmedia-
tament destruhit lo porvenir de un gran número
de personas... y hasta de individuos del clero.

Ab la influencia tot es possible: sense la in-
fluencia la meytat dels espanyols se morirían de
gana y l' altra meytat aniria á captar...

Encara—es precis confessarho—hi ha personas
cándidas que creuhen de bona fé en la forsa dels
mérits, de la rahò, de la justicia y d' altres xa-
vacanadas per aquest istil.

Pero la inmensa majoria dels espanyols y es-
panyolas saben perfectament que tot aixó son fa-
lornias, y confian mes en l' apoyo d' un vicari
general ó en la recomendació d' un regidor que
en los seus propis mérits... y hasta que en los
mérits de Jesucrist.

La influencia es una bruixa que no coneix obs-
tacles ni inconvenients: ho salva tot, ho aplan-
a tot, ho dispensa tot. Fa sabis als tontos, igno-
cents als culpables, diputats als *memos*, generals als
gallinas...

—Y donchs, senyora Manela ¿es veritat que al
sèu fill l' han enviat á Cuba, de *vista* de aduana?

—Si senyor: dilluns va marxar...

—¿Pero no feya de llauner aquest jove fins ara?

—¡Oh! Era perque s' aixeribís una mica. Son
oncle, qu' es persona de molta influencia, va
aconsellarnos que 'l posessim en alguna cosa,
fins que vinguès lo día que poguès donarli un
bon empleo.

—Y 'l día ha arribat ¿eh?

—Ja ho veu: un xicot que fins ara no havia fet

res més que embuts, se 'n va á l' Habana ab un sou qu' espanta. Ja se sab; tenint costats...—

Un jove que ha estudiat la carrera d' advocat, ab tan lluhiment que té un armari tot ple de carabassas, consegueix, després de molts treballs, arregar lo títol.

—¡Pobres dels litigants que cayguin en las sèvas grapas!—pensen los que 'l coneixen—prou perdrán fins lo nas de la cara, per seu que sigui y per rahò que 'ls sobri!—

Pero poch temps després d' haver acabat la carrera, se 'n va á Madrit y pesca un empleo dels més sustanciosos en la direcció d' Agricultura

—¿D' Agricultura?—diuen los seu coneguts. —Deurá rodar una sinia.—

—Pues no senyors: nada menos qu' está encarregat de estudiar un plan pera extingir la filoxera

—¿Quins coneixements té per aixó?

—¿Coneixements? Cap: no més té un cosí qu' es marqués y diputat ministerial.

Vindrà un día en que 'ls Instituts y Universitats resultarán completament inútils, y no més quedarà una classe que se 'n dirá *cátedra d' influencia*.

¿Volen un estanch? Necessitan influencia.

¿Volen la cédula? Necessitan influencia.

¿Volen establir una taula d' aygua y anís? Han de recorre á la influencia.

No hi ha que donarhi voltas: si no tenen influencia, no surtin de casa, perque d' altra manera están perduts. Sempre tindrán culpa, tot los sortirà malament, caminarán en va tot lo sant día y haurán de entornarsen ab la qua entre camas, després d' haverse convenut de que 'l que no té ningú, no es ningú.

Se 'n van á una oficina pública qualsevol: entran, preguntan al municipal que hi ha á la porta á quina hora despatxan, y 'l municipal los contesta que no ho sab.

¡Es clar! ¿qué ha de saber, si vostés no son ningú?

De totes maneres, s' assentan —si troban ahont, perque las personas que no tenen influencia tampoch tenen assiento —s' esperan una, dugas, tres horas y la oficina va omplintse de gent.

—¿Qué no m despatxan?—crian per últim, veyent que ningú 'ls diu ase ni bestia.

Generalment ningú 'ls contesta; pero si ho fan, es en aquests termes:

—¡No vaji tan depressa! Ja li arribará 'l torn. N' hi ha d' altres que son primer.—

Vostés callan y s' aguantan; pero en aquell moment se presenta un fulano que entra sense saludar y picant ab lo bastó.

—¡Hola! ¿Vosté per aquí?—diu l' empleat aixecantse immediatament.

Y 'l fulano que acaba d' entrar los passa davant y es despatxat primer que ningú.

¿Per qué? Perque es home d' influencia.

N' hi ha que creuen que 'ls quartos ho fan tot y que tenint diners no hi ha res impossible.

Ríguissen dels que diuen aixó: la influencia val més, molt més que l' or, perque moltes vegadas la fortuna 's deu també á la influencia.

Ser rich es ser poderós; pero ser influent es més encara, perque ab la influencia se fican los richs á la butxaca y si convè fins los seus diners y tot.

Es una desgracia; pero es veritat.

En aquest país no hi ha ningú que desitji 'l poder y l' autoritat per fomentar lo bé públich, sinó per la vanitat de favorir als seus ab la seva influencia.

Lo diputat y 'l ministre abusan de la seva posició pera repartir empleos y prebendas entre 'ls individuos de la familia.

L' arcalde y 'l gobernador dispensan la seva protecció als que militan en la seva parcialitat.

L' estanquer dona 'ls millors pursos als seus coneguts.

Fins lo municipal se permet lo luxu de demostrar que té influencia, prodigantla als cotxeros amichs y als carreters que li son simpátichs.

Los mortals afortunats que tenen influencia viuen com qui diu per un tres y no res. Disfrutan de casa franca, van d' arrós en los tranvías, entran gratis als teatros y als toros, logran *pases* per la Exposició y reben tarjetas per totes las festas que 's celebran.

La influencia tolera y dissimula totes las infraccions y atropellos.

La falta d' influencia priva al home fins de respirar.

Será veritat que 'l patró d' Espanya es Sant Jaume.

Pero la seva Patrona, no hi ha que duptarho; es Santa Influencia.

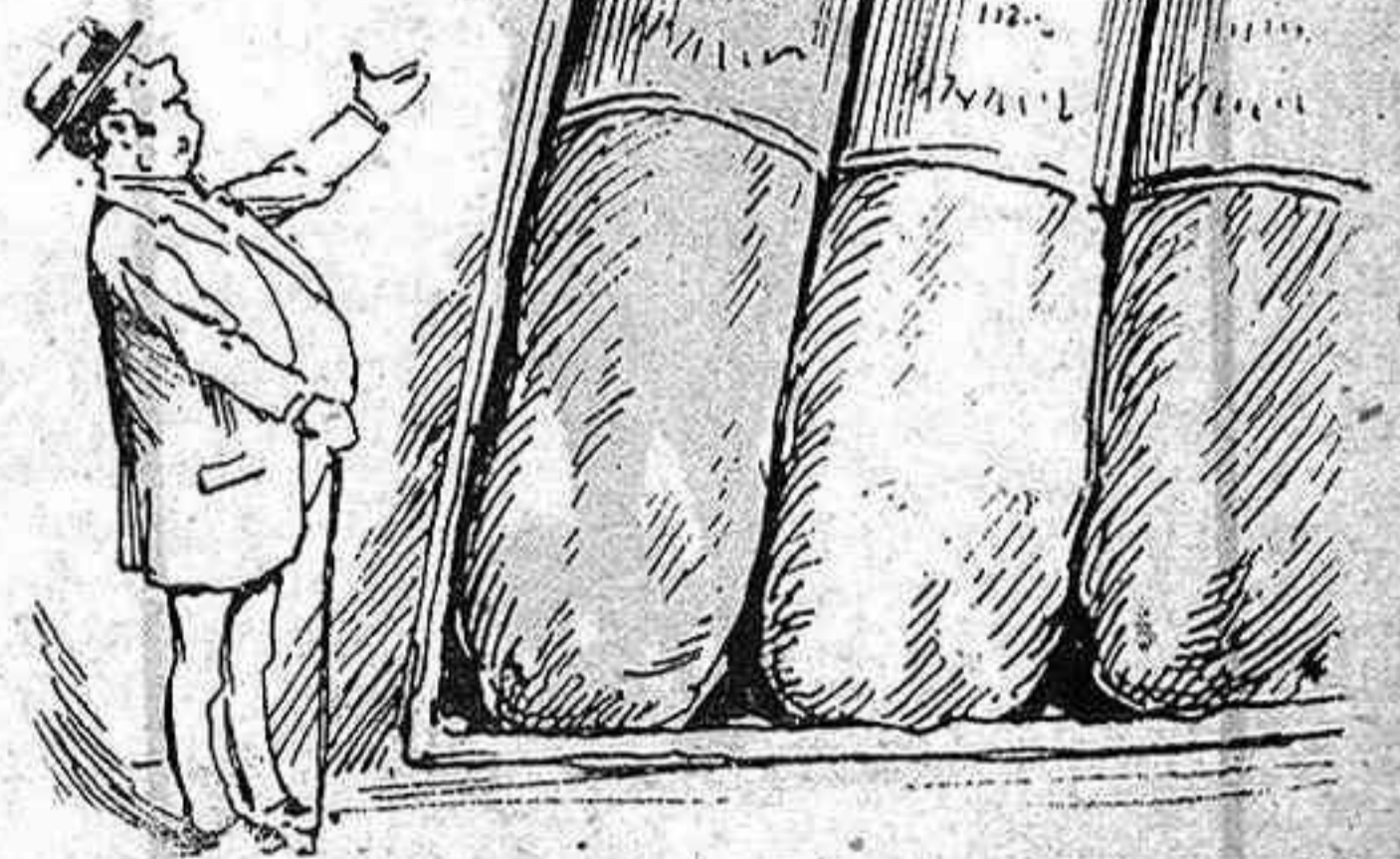
A. MARCH.

EXCURSIONS PER L' EXPOSICIÓ.

VIII.

ITALIA.

«C'è l'Italia una nazione artistica de prima forza, come lo pròvano il vino de *Chianti* que c'è un vino sucatto ab oli perche non c'isbravi; il *burro* milanese (burro non vole dire *asino*; burro è *mantega*); gli macarroni di Parma que sono assai politi é soprattutto le llangonisse de Milano, cugine sorelle (cuginas germanas) de le de Vich; ma qui sono piu grosse, piu respectabile ancora que le llan-

gonisse degla patria di Balmes e di mossen Collell.»

Bona gasofia, si hem de judicar per las mostres.

Valera y Ricci tenen un kiosco de sombreros que fan la pols á tots los sombrerers de l' Exposició. Desde 1 franch 20 céntims, allá hi ha berrats de tots los préus y per tots los gustos. Figúrinse que per un poch més de una pesseta, en lloch de donar una gorra, poden donar un sombrero.

Algunes instalacions de productes químichs y

farmacéutichs molt ben elaborats fan bona companyia á una de aparatos quirúrgichs, que feya dir á un visitant:

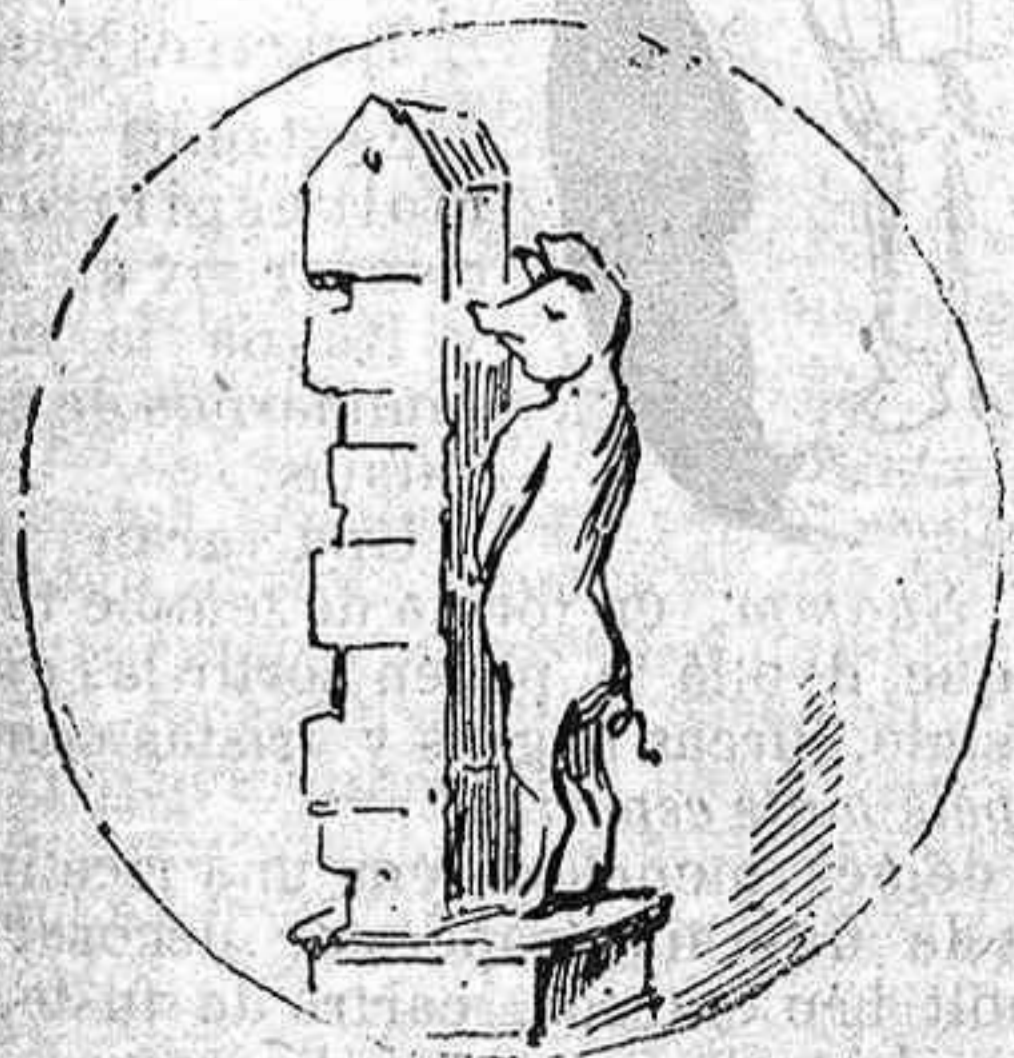
—¡Quina cama més engrescadora! ¡Llástima que á lo millor s' acaba!

La nota característica de la secció italiana, son los objectes suntuaris.

Son típicas las joyas de *Montani* (Roma) ab sos esmalts; las de *Caramanni* y de *Savona* (Nápoli) en las quals predominan los objectes de coral, y las ricas filigranas de *Rigotti* (Génova).

Frilli de Florencia presenta una gran parada d' estatuetsas de comers; *Viero*, de la mateixa ciutat, una hermosa colecció de porcelanas, entre las quals ressalta un march grandió; *Castellani*, de Roma, cerámica notabilíssima y *Cesare Moreno* de Génova una preciosa instalació de capritxosas mayólicas, en las quals lo rétol de *vendido* que ostentan en sa majoría, demostra la gran aceptació que han tingut entre 'l públich de Barcelona.

En bronzos hi ha també exemplars de mérit, entre 'ls quals citarém las estatuetsas de *Pandiani* (Milán); las clássicas reproduccions de *Nelli* (Roma) y 'ls capritxos de *G. Piana* (Turín),

en re 'ls quals recordém un porch que si 'l veyá un municipal li faría pagar la multa, y aquell

nen que dona una bofetada al avi y que no ha pogut menos de portarme á la memoria un pensament polítich.

L' artista titula á aquest grupo *El mejor placer*. Y es en efecte lo millor plaher dels italians, en lo supòsit de que la criatura es la jova Italia y 'l gueto 'l poble francés que tan ha fet per donarli vida.

Las dos instalacions més típicas, entre las italianas corresponen á Venecia.

La de *Candiani* 's distingeix per sos mobles y sas estatuas de fusta doradas y policromadas, per sos miralls, per sas llanternas y fanals de ferro forjat, per sas aranyas y altres objectes, que fan exclamar:— «Això es Venecia»

La de *Salviati* competeix ab l' anterior y en alguns articles la supera. Me guardarán de mentir los primorosos objectes de cristalería de un gust insuperable y alguns quadros de mosáich, de una tal riquesa de tons, que al contemplar los de *Otelo* y *Desdémona*, un no se sab convéncer de que no siguin dos grans quadros al oli.

L' artista qu' executa tals treballs, encare que estigui ab la sogra, viurá felís, que qui tingui paciència per executarlos, ne tindrà també per suportar totas las miserias de la vida.

INGLATERRA.

No ocupa més que las tres quartas parts de una nau, sent com es la primera nació productora d' Europa.

Inglaterra es práctica, y com á tal va dir:

—Ensenyar als espanyols lo que jo faig, es incitarlos á imitarho, y aixó no 'm convè.

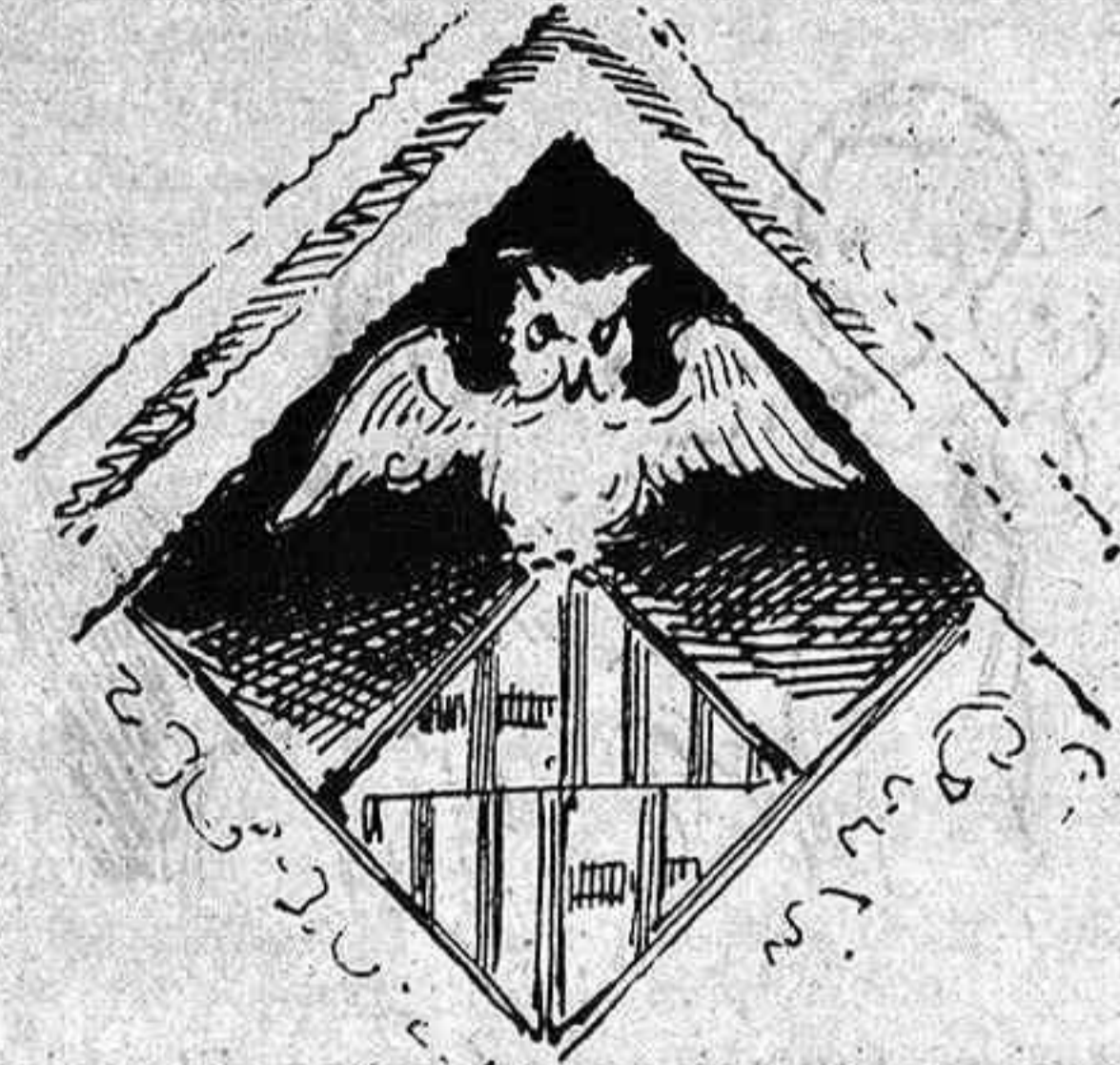
Y ademés va fersé la reflexió següent:

—Lo que menos ha de faltar á l' Exposició universal de Barcelona son los *inglesos*. Deixém, donchs, lo camp lliure als infelissos que tinguin comptes pendents de cobro.

Y s' ha limitat á enviarnos quatre cosas.

Carbons de Cardiff y de Swansea, alguns modelos de barcos, carruatjes, cervesas, sopas y conservas, objectes de goma, llarts, mantega de vaca, ganivets y armas de Sheffield, velocipedos, filtros, carn de Liebig, essencias y perfumería, tubería, guarnicionería, wagonetas de mina y cables metálichs, cerillas, colors, alfombras, una d' ellas dedicada á Barcelona, ab una r. forma heráldica molt xocant, ja que la rata pinyada del nostre escut está sustituhida per un *mussol* (senyor Rius, qui sigui confrare que prengui candela); fils y sedas de Bradford, cotxets de passe-

jar criatures, bateria de cuyna; sergas y moca-

dors de Norton, cristaleria, básculas, objectes de llana, barrets de llana y de feltre, escopetas, aparatos ortopédichs y quirúrgichs, entre ells una capsa de nassos postissos, pianos, orgas, pólvora, tubos de cristall per nivells, colors, objectes de terra refractaria, etc., etc.

En una paraula: lo qu'ells han volgut; no lo que nosaltres hauriam desitjat.

Instalació notable: la de banyeras y comunas de *Jordi Jennings*.

Alló es l'enginy aplicat a la comoditat y a la limpieza. Cada un de aquells aparatos destinats a fer las nostras feynas revela fins a quin punt portan los inglesos lo refinament y l'odi a la mala olor.

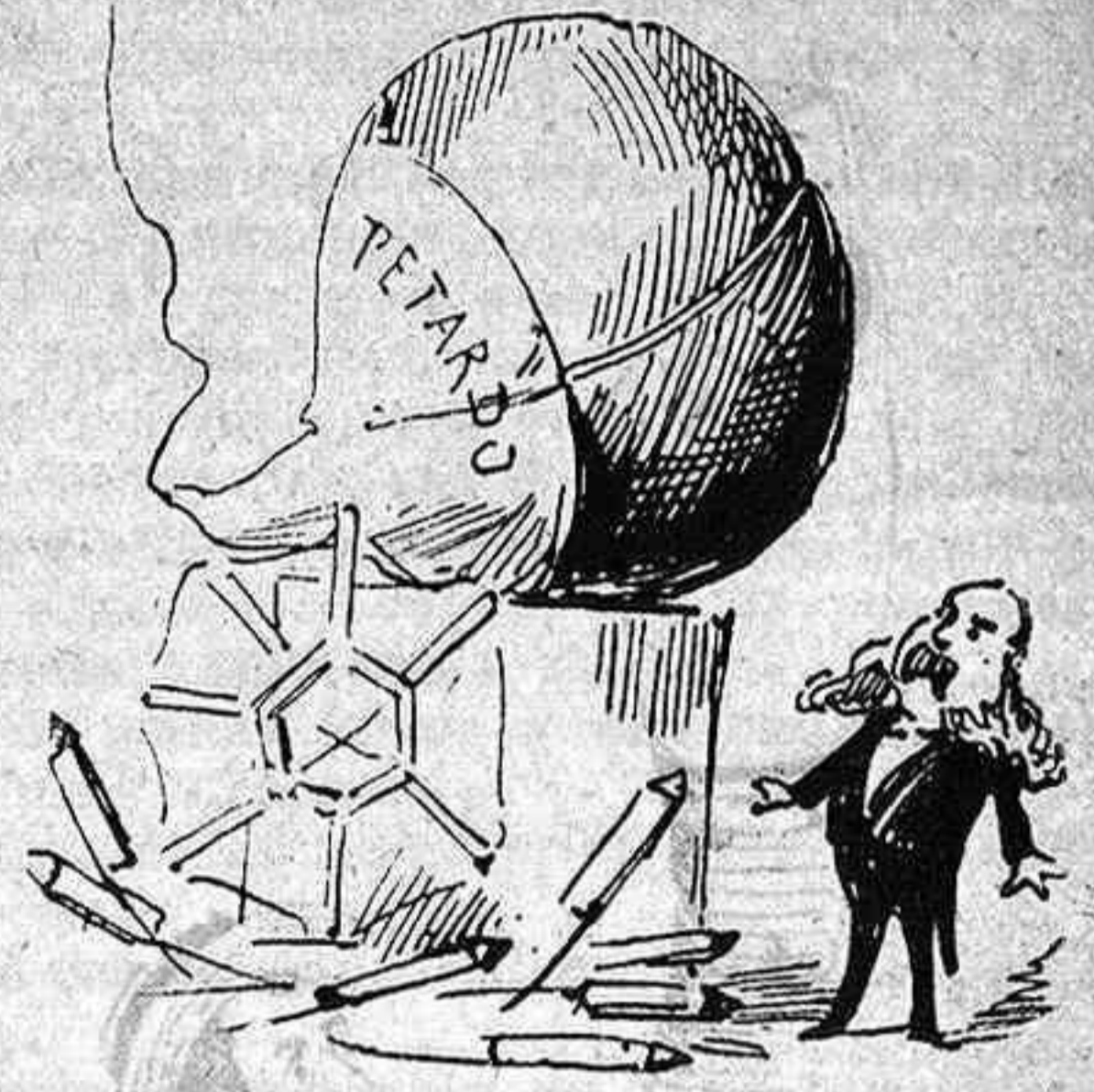
Un crach parat davant d'un orinador, exclamava:

—Caratsos ¡quin rentamans!

Instalació curiosa:

La de cohets y fochs artificials de *Brock y C.* de Londres.

Hi ha un petardo monstruós,
un petardo colossal:
un petardo que 'l reservan
segons diuhen pèl final.

De la Exposició.

Ja 'l sentirán.

Es un petardo *inglés*.

RUSSIA.

Ocupa la testera de la nau, y es poch interessant.

Com a típicchs senyalarém alguns objectes de fusta barnissada baratíssims; alguns toscos brodatos de pajesos russos; telas y teixits de varias classes, calsat, farina y licors, licors sobre tot.

Aquí tenen un nihilista en forma d'ampolla. Si no porta més ayguardent al cos, es perque més no n'hi cab.

Noms dels expositors: germans Batachoff, compte Strogaroff, senyor Nemidoff, etc., etc.

No hi falta més que algun Sr. Pittoff.

Passém a la nau immediata, y al cap-de-munt hi trobarem

SUECIA Y NORUEGA.

Es també una terra molt espirituosa que comparteix ab Alemania y Russia la missió de inundarnos de esperit de patatas.

Una gran instalació de *Carl. Shamm*, en forma de temple turch, demostra que d'allà 'n poden sortir las grans turcas del sigle, turcas negras y tristas com engendradas pèls *mals esperits*.

De lo demès mencionarem una rica instalació de joyas de filigrana, papers de decorar habitacions molt ben entesos, cartró de fusta, bateria de cuyna, destrals, cervesa y licors, y..... tápense 'l nás, que aixó put a bacallá.

Un bacallá groch, que qualsevol diria que tè 'l

fel sobreixit. L'han portat á la terra dels pebrots y

tomátechs, y 'l pobre s' está dalint, porque no 'l fan ab xanfaina.

TURQUÍA.

Alguns *baratillos* de moros més ó menos legítims, que venen rosaris de pinyols d' olivas y altres objectes piadosos.

Escolteulos: tots ells son de Betlém y tots ells viuhen al costat de la casa de la Verge.

HOLANDA.

Una sola instalció de capellá rostit.
En andalús: *cura-asao*.

SUISSA.

Lo pendó roig ab la créu blanca está penjat al sostre y per mica de vent que fassi 's dona bofetadas ab lo pendó roig també y la mitja lluna de Turquia.

Turquia y Suissa: un imperi despòtich y una República, la més antiga del món, y encare que petita, aixerida y simpática.

Tractantse de la nació helvética no podían faltarhi rellotjes: en efecte n' hi ha de molt hermosos. Tampoch podia faltarhi llet y n' hi ha de totes classes: llet concentrada, farina láctea y sucre de llet.

Las arts decorativas están representadas pels cromos de Zurich y per una instalció d' esmalts que no tenen parella en tota la Exposició. Alló no semblan esmalts sinó brodatos en sedas de colors. Es un article de una gran novetat.

Tambè hi ha brodatos, entre ells un mocador de 300 duros.

Aixó vol dir que 'ls republicans suïssos no 's mocan ab mitja mànega.

ESTATS UNITS.

Al penetrar en l' última nau del grandíos Palau de la Industria, y girar la vista al entorn, un no pot menos d' exclamar:

—¡Al últim hem arribat al cel!

¡Lo cel! ¡Si senyors!

Y no ho dich per las parets totes blavas y tatxonadas d' estrelles, ni per aquella bandera de la gran República, que té un tros de cel per mostra... Es lo cel porque 'l local está presidit per la Santíssima Trinitat dels pobles moderns. Tres estátuas colossals, que tenen per fondo 'l mapa de aquella nació poderosa, y que representan, la del mitj, magestuosament assegurada, la República apoyada en lo llibre de la ley; la que té á la dreta la *Llibertat*, romp nt de una estrabada las cadenas del esclau, y la tercera, ó sigui la de la es-

querra, 'l *Progrès* apoyada en un pal de telégrafos. Aquestas tres figuras son los gegants de aquell poble modelo.

Adornan las parets laterals dos recorts internacionals de molta estima: la colossal estátua de la Llibertat iluminant al món, regalo de la República francesa á l' americana y al enfront una alegoría pintada ab inteligencia: Espanya y America donantse las mans, y evocant la gran figura de Colón.

Completan lo decorat, escuts y banderas, lo nom dels m's ilustres presidents de aquella República y 'ls de las principals ciutats de la mateixa, consignats en uns rétols travessers sota de la claraboya, á més de alguns datos estadístichs, pintats á las parets y que demostran la grandesa de aquell país.

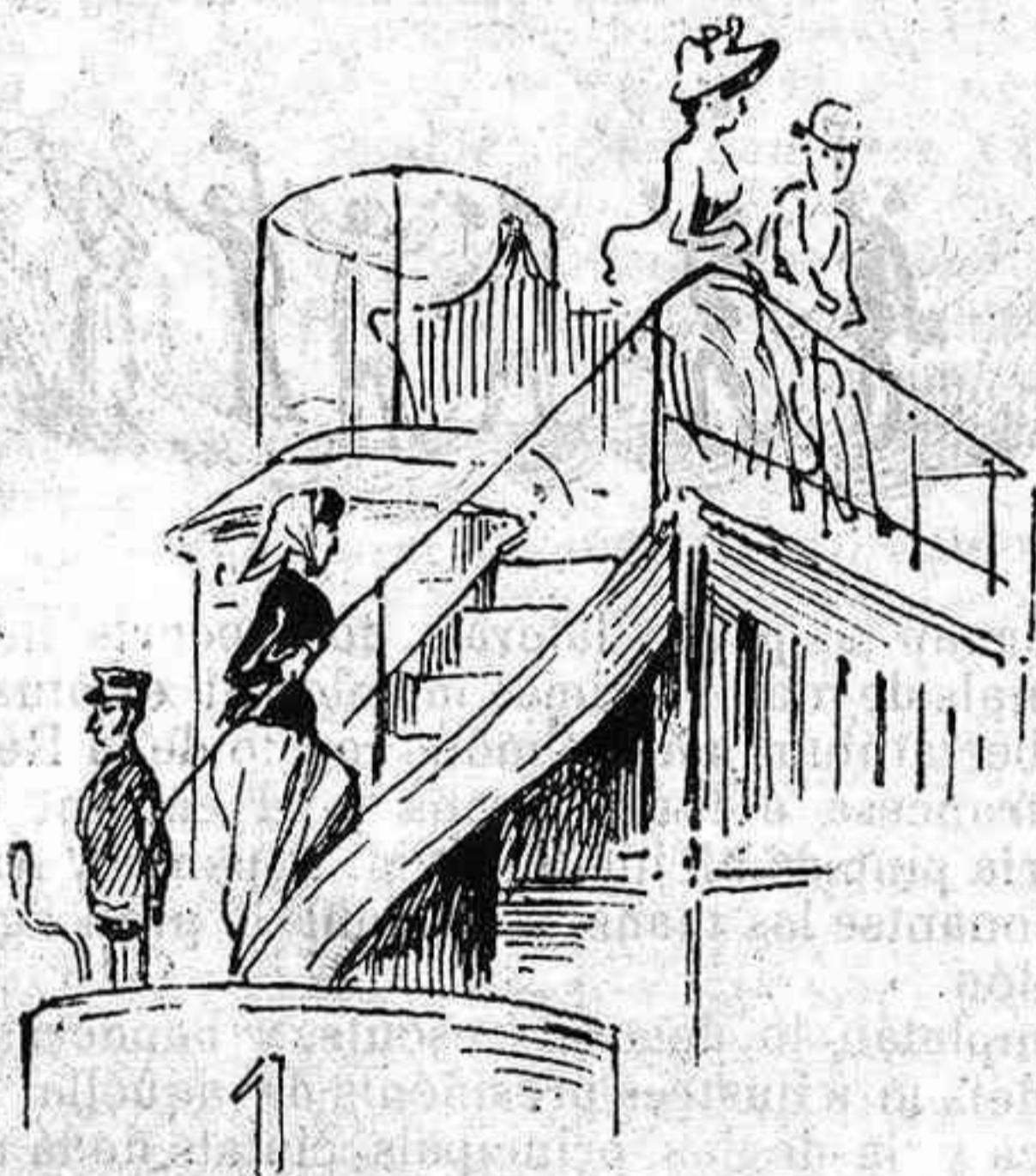
Un aplauso al artista Ramon Padró que ha sapigut idear, combinar y armonisar tals elements, y prenguin la part que 'ls toca lo pintor Joan Bernadet y 'ls escultors Montserrat y Homdedeu que l' han secundat ab tanta inteligencia.

Y ara, si son servits, recorrerém rápidamente las instalacions qu' están acabantse á tota pressa. No hi ha en ellas sinó una mínima part de lo que produheixen los yankees; pero aixís y tot dona una idea acabada del seu carácter. Un poble modern que aprecia lo que val lo temps y qu' estima la comoditat y 'l confort, no es extrany que de-

diquí 'l seu ingeni, més que á descubrir la bellesa á pagar tribut á la comoditat.
 Un sol producte natural hem lograt descobrir en aquelles instalacions: lo cotò. Dirigim, donchs

un afectuós saludo á D.ª Paca, qu' es una senyora que 's dedica á vestir á la humanitat despullada. ¡Si 'n fa marxar de fàbricas! ¡Y si n' escampa de roba al alcans de totes las fortunas!
 Las senyoras dels Estats Units poden pujar còmodament dalt de las imperials dels tranvías. Allá no hi ha ocasió de dir: «¡cama!» quan una

senyora s' enfila. Ab aixó sol se coneix que aquell es un poble dels més serios.

Un producte que no sè á que vè. Parlo de una hamaca que allá no té us conegut. ¿Desde quan als Estats Units s' hi ajeuhen y s' hi gronxan?

Allá podrán treballar montats en carruatje y com qui 's passeja ab tota comoditat; pero lo qu' es dormirse, no m' ho farán pas creure. Exemple del seu modo de treballar son las máquinas agrícolas: una sembradora, una segadora qu' ella mateixa talla 'l blat y lliga las garbas y una batidora. Ab ajuda de aquestas máquinas, un se passeja pèl camp, com qualsevol senyor pèl ras-seig de Gracia, y sense adonarse'n, va feni la feyna.

Com aparatos ingeniosos d' ús casulá citarem unas bonicas máquinas pera rentar y aixugar la roba, de gran utilitat aquí ahont es necessari fer tanta bugada; un moli de farina y un altre moli de café, unas xeringas per fer butifarras y unas escombras de nou sistema que, sense alçar pols, recullen las escombrarías.

¿Volen veure fins ahont arriba l' originalitat dels nort-americanos? Párinse á contemplar una petita instalació de bastons qu' en compte d' espasí tenen un dipòsit de cigarrets. La veritat sigui dita: si aquests cigarrets son de la Arrendataria de tabacos, poden fer més estragos que qualsevol espasí.

¿Desitjan mobles còmodos é ingeniosos? Donchs no 's moguin dels Estats Units: aquells sillons llits y aquelles cadiras que 's plegan no tenen rival.

Las rajoletas barnissadas y decoradas son de un mérit extraordinari y ab los cromos y ayguas constitueixen la nota artística de aquesta secció.

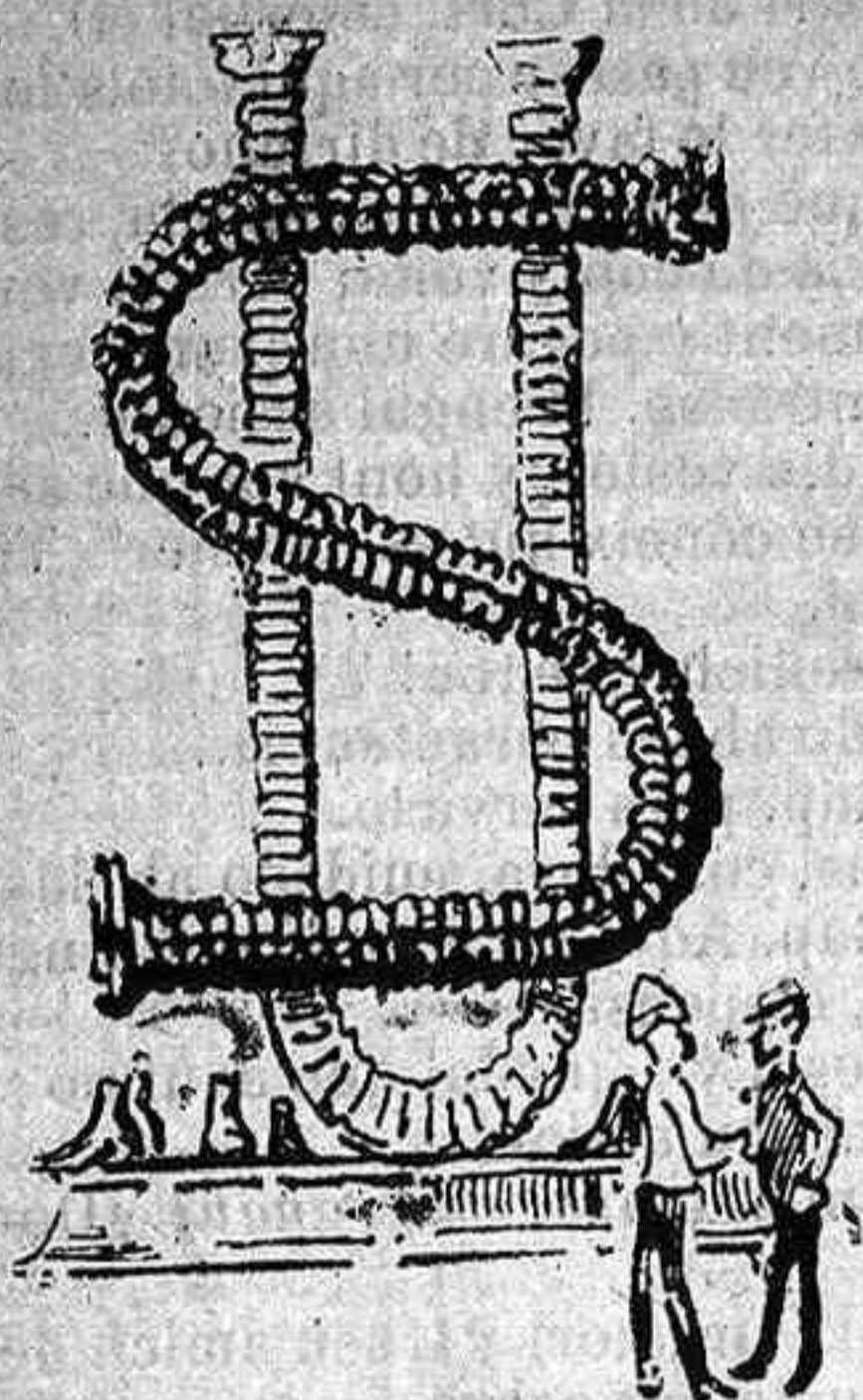
Los pianos y armòniums de Sterling me van semblar notables instruments; las gabias per au-cells, molt monas; los quinqués de variadas formas, alguns dels quals creman sense tubo, molt còmodos; los rellotjes de paret fan cara de ser baratíssims, y las máquinas de cusir Singer, universalment conegudas, traspasan quatre corretjas y brodan primorosament, com ho demostra

una *toilette* groga y vermella, encant dels page-sos que la contemplan.

De molts altres articles podria parlar, com ey-nas, ferramentas, tabaco, conservas alimenticias, llustre, barnissos, cervesa, tintas y perfumeria; pero no ho faré per no traspasar las dimensions que tinch senyaladas, limitantme á recomenarlos las dos instalacions qu' en forma de una S entrellassada ab una U veuran als dos costats de una de las testeras.

En una hi trobaran una gran colecció de *cubetas de paper*; que per lo sólidas é impermeables superan á las de fusta y de metall, y en l' altre un gran assortit de sabatas de goma, colocadas en forma de cuch solitari.

Ab las tals sabatas
un no 's mulla 'ls peus,
no 's mou gens de ruido
y 's va més lleuger.

P. DEL O.

A UNA NINA.

(SONET).

De tas gracias, nineta, m' han fet gala;
m' han pintat en tos ulls tanta dolçura,
m' han dit qu' érats tan franca, amable y pura,
qu' en bellesa y bondat, ningú t' iguala;

m' han dit, que dols perfum ton cos exhala,
que si estimas ho fas ab tal ternura,
que igualarse pot sols, ab ta hermosura
y la hermosura dons sens fi 't regala.

Hi sentit tot aixó y vull admirarte,
vull sentirte d' aprop, prop vull tenirte,
per veure si en efecte, ets tan discreta,

y llavors d' aixó cert, voldré parlarte
un minut, un segon, tan sols per dirte:
¿No podrías deixarme una pesseta?

M. RIUSEC.

¡DONAS!

Paris está alarmat. Las donas s' han llenat al carrer, disposadas á sembrar la confusió en la societat.

¿Cóm?

Deixant de banda las faldillas y posantse calsas com los homes.

Si aquesta idea 's portés á cap ¿cóm radiastre 'ns entendríam? ¿Cóm sabríam qui es dona y qui es home?

Perque jo conech moltes senyoras —y suposo que vostés també— que si no fossin las faldillas, qualsevol las pendria per un home com una casa.

Una célebre madama, en representació de tot lo seu sexo, ha dirigit una instancia á la Cambra de diputats, sollicitant permís pera vestirse ab calsas y demés prendas propias dels homes.

—Estém cansadas—ha dit la madama en ques-

tió —d' aquestas faldas y penjarellas que 'ns molestan y dificultan los moviments. ¿Per qué no hem de dur calsas, com vostés? ¿Per qué la ley ha de imposarnos tiránicamente las faldillas?

Los diputats no han sapigut qué respondre á arguments de tanta *forsa*, y li han dit senzillament.

—Ja veurá, senyora; per nosaltres fassi 'l que li dongui la gana. ¿Vol posarse calsas? Póssissen. ¿Vol passejarse en camisa? Passéjishi. Aixó es de la exclusiva incumbencia de la policia.—

Aquí ha sigut hont s' ha embullat tot. La policia no vol que las senyoras se disfressin.

—Si vostés se possessin pantalons—sembla que 'ls ha dit,—los homes s' haurían de posar faldillas. Y diguin ¿quina fatxa faría, verbi gracia un polissón, ab falda de cretona y sabatas escotadas?—

Pero las donas, que ja tenian l' autorisació mitj coll avall, cridan y protestan contra aquesta arbitrarietat de la policia, y amenassan declararse en *huelga* y no rentar cap plat fins que s' accedeixi als seus desitjos.

—La dona es tan libre com l' home —xisclan corrent de l' una part al altra —Si s' ha establert la llibertat de conciencia ¿per qué no s' ha de implantar també la llibertat de trajés?

—¡Abaix las faldillas!

—¡Abaix las enaguas!

—¡Viva la liquidació social y las calsas acampadas!—

Ara com ara 'ls sastres están d' alló més escamats y vigilan continuament la portas de las sevas botigas. De l' un moment al altre se tem un saqueig d' hermilas escotadas y pantalons.

Las modistas, pèl seu cantó, treballan nit y dia per veure si logran fer desistir á las donas del seu empenyo; perque, naturalment, si l' adopció de las calsas triunfa, bona nit modistas; la seva ruína es inevitable.

En quan als homes, no saben quin partit pendre. Uns son contraris de la dona sense faldillas; altres opinan qu' encara farían més goig.

Y no son poch los que arronsan las espatillas y 's miran lo conflicte ab tota indiferencia.

—Tan me fa si la mèva dona 's compra calsas com nó. De tots modos també fa temps que las porta.....—

La qüestió va agravantse per moments y á horas d' ara ningú pot preveure cóm acabarà.

A mí no se 'm ocorreix mes que una pregunta: Si las donas logran per fi posarse calsas ¿que també usarán *polissón*?

MATÍAS BONAFÉ.

¡CASAT!

A MON AMICH V. TRUL-LA.

Ja que avuy s' ha fet de moda
l' ofici de ser casat,
y ha dat un gros tom la roda
d' un amor que servo ab grat;
he fet propòsit formal,
tentat per Déu ó 'l dimoni
de lligarm' prompte com cal
ab lo llas del matrimoni.

Explicarte jo voldria
l' alegría, que amcrosa
sentiré, quan sigui 'l dia
que ella ja será ma esposa;

mes no puch, ma forsa es poca
per pintar un goig tan gran,
sols á un geni gran li toca
y ¡ay! lo mèu es com d' infant.
Figúrat tú, una donzella
senzilla, bèn endressada,
hermosa com la poncella
que encare no está esclatada;
no malgasta, es laboriosa,
sols tè divuyt primaveras,
es molt discreta, 's diu Rosa,
sab guisar de mil maneras.
Ja veus donchs, ma ditxa es certa
en esta vida escabrosa,
ma esperansa es bèn complerta
en siguent ella ma esposa.
Y ja ho sabs, enhorabona
pots manar sens remissió,
y tèn's á la mèva dona
sempre á ta disposició.

PERE GALINDAYNA.

EN BUSCA DE UN' ÀNIMA

QUÈNTO.

D. Joseph era notari, y D. Pau, apotecari.

¿Qué tal? ¿eh, quin redolí?

No sè si perque sas professions eran consonants, ó perque 'l primer era molt alt y 'l segon molt baix, ó perque 'ls dos eran solters de la sexta volada, ó perque tan l' un com l' altre la sabían molt llarga, lo cas es que eran modeló d' amichs. Si anavan á ca D. Joseph y no li trobaban, ja se sabia: havia de ser á ca D. Pau, y... vaja, vice-versa. Algunas vegadas ja 's donava 'l cas que ni D. Pau era á ca D. Joseph ni aquest á casa d' aquell, ni cap dels dos á casa seva. ¿Hont eran? Jo prou ho sé; pero no ho vull dir per por d' una indiscreció per part de mos lectors, com la que jo faria revelantho.

Un vespre s' estavan jugant una partida ab damas, com deya D. Pau, fent una rialleta qu' ell creya picaresca, y ¡quí li havia de dir al pobre senyor que 'l seu amich li faria la jugada més gossa d' aquest món! ¿Sabén qué va fer? Va deixar-lo sense company per tots los dias de la seva vida... si no se 'n buscava un altre. Sense cóm va ni cóm costa y sense dirli ase ni bestia, caigué mort á terra, emportánsen en la caiguda lo tapete de la taula, lo tablero, totas las blancas y la mitat de las negras, la capsá del rapé, lo quinquè y... ¡l' alegría del pobre apotecari, que desde la mort del seu amich no va fer res de bó. Y tan fou aixís, que vintiun dias després d' aquell terrible aconteixement, la vila de S... que ja era orfe de notari hi quedava també d' apotecari.

R. I. P.

Ja poden suposar mos lectors que lo primer en que va pensar D. Pau al penetrar en los *endurrials* del altre món, va ser en averiguar lo paradero del seu amich.

—¿Hont será?—'s preguntava Veyam, aném al Cel. Jo no vull ni puch creure que tant *bella* persona no haja sigut premiada ab la gloria eterna. Y dit y fet: ja 'l tenim encarat ab lo respectable apóstol Sant Pere.

—Bon dia tinga.

—Dèu lo quart. ¿Qué se li ofereix?

—Voldria saber si á tal dia y á tal hora va entrar á formar part de la Cort celestial D. Joseph N. Vosté, que veu passar per aquí á tots los escullits, ¿no podria fer lo favor de dir-mho?

—Com que no sè de qui 'm parla, res puch contestarli aixís de cop y volta; pero ja veurá, aguardis un moment y pegaré una llambregada al registre d' entradas. Prengui assiento...

—Ja ho diu vosté, ¿y hont vol que sigui?

—¿Com se coneix qu' es foraster! Tingui, aquí tè un núvol.

—¡Jo 't reflich, que tou!

—Cuidado ab las paraulas, D...

—Pau Rap, pera servirlo.

—Donchs, com deya, cuidado ab las paraulas, don Pau Rap. Aquí no 's *reflica* á ningú.

—Home, dispensi.

—Ja ho está y... ¡nada! que aquí no ha vingut l' ànima del seu amich.

—¿Qué 'm diu ara, *burrangu*? ¿Donchs hont será?

—Vegi al Purgatori. 'L seu amich devia portar alguna taqueta per sobre...

—Ja podria ser, perque no era massa aficionat á fer corre 'l raspall...

—Vagi, vagi en nom de Dèu.

Y D. Pau, en sa rápida baixada, ara ensopega en la qua d' un estel, ara pega una relliscada per damunt d' un planeta, are cau de bigotis entre mitj d' un grupo de nebulosas; pero per fi arriba al terme de son viatge.

Truca y 'l porter, que ningú sab com se diu, surt á rebrel. A la mateixa pregunta que ha fet á Sant Pere, lo desconegut porter mira 'l registre y *¡naranjas!* D. Joseph no hi es. Al pensar que l' ànima d' aquell bon senyor ha d' estar servint de codk en los fogons infernals, lo pobre D. Joseph se desfá en llágrimas.—¡Bon xafech nos va proporcionar!—

Pero aquell amich constant, determinat á passar ab son company la eternitat *eterna*, com diu una majordona que jo coneix, revestintse de valor, pren lo camí del infern. Allí es rebut per en Banyeta en persona...

Tampoch es al infern l' ànima del seu amich.

¡Si 'n va fer de pensaments aquí D. Pau! Fins va arribar á duptar de la mort d' aquell; y ja casi s' arrepentia d' haverse mort ell del disgust, quan determiná anar altra vegada á veure á Sant Pere, ja que ab ell podia més fácilmente treure'n l' aygua clara....

—Dèu lo quart y dispensi que 'l molesti de nou. ¿Sab l' ànima de D. Joseph, d' aquell senyor de qui hem parlat aquest dematí? No es ni al Purgatori ni al Infern.

—¿Ja ho sab del cert?

—Aixís m' ho han venut...

—¡Es molt extrany! Sinó que... Escolti. ¿Quin ofici tenia allá á baix á la terra 'l seu amich?

—Era notari.

—¿Notari diu? Aixís es clar! Pero home de Dèu vinguem aquí, ¿que no sab que 'ls notaris no tenen ànima?

T. y R.

¡QUÍN PEIX!!...

I.

Vaig preguntarli ab afany:

—¿T' agrada banyarte?

—Sí.

LA NOSTRA GENT. (Dibuixos de Mariano Foix.)

—No senyora: las missas més baratas son de pesseta y mitja. Ja se sab, ara tot s'apuja: hasta las missas.

—Sombreros de moda! ¡sombreros de moda! ¡Psé! No n'hi ha cap com lo mèu: fa deu anys que 'l porto, y no ha passat de moda may.

—Pero, senyora, ¿al cap de vint anys de casada pensa en separarse del marit?...
 —Es que ara li he vist certas cosas...
 —¿Que no ha tingut sempre las mateixas?...

— Escolta donchs. ¿Vols vení?
 — T' convido á pendre un bany.

Tot banyantnos me digué:
 — Mira quin peix á la vora.
 — Péscal, nena encisadora.
 — Calla, á veure si podré.

II.

— Aixó no pot continuar;
 digas ja d' un cop, María:
 ¿qué hi tens ab lo militar?...
 — Es aquell peix qu' aquell dia
 tot banyantme vaig pescar.

LINET DEL PONT.

No tothom ha tingut paciència per acabar l' istiu á Barcelona.

De todas las compañías que han funcionat fins ara, unicament la de ball de *Novedats* y la de opereta del *Espanyol* han decidit continuar en l' exercici de sas funcions.

Las demás s' han ja despedit dels barcelonins.

Mr. Holden, ficant sos aplaudits *fantoques* á las capsas, ha sigut lo primer en donar l' exemple.

En Mario, després de una campanya molt poch fructuosa, ha fet dos quartos del mateix, deixant lo *Teatro Lirich* á disposició de una companyia d' ópera que, segons noticias, tot just está organisantse.

Y pèl mateix istil casi tots los teatros.

Trist recort se 'n endurán las empresas del período exposicionista. Ellas son las únicas que han exposat los seus interessos, la seva fortuna, las sevas esperansas. No cal pas que D. Francisco los distingeixi ab cap medalla. La distinció més honorífica seria un grá de anís, al costat de la gran creu que ls ha caygut sobre las espatllas.

Pero veyám lo que ha succehit durant la setmana.

ESPANYOL.

¿Diuen que 'l públich fa 'l sonso? Pues hi ha una manera segura de despertar-lo y tréureli la son de las orellas. Per lograrho res tan eficas com la música ruidosa y engrescadora d' Offenbach, y d' entre las obras del gran mestre bufo, cap més á propósit que «*Los déus del Olimpo*.»

La companyia Tomba representa de una manera adequada aquesta orgia musical.

No deixin de anarla á veure y 'ls asseguro que passarán un bon rato.

CONCERT ALBENIZ.

Quan un artista está en período d' estudi y de progrés, lo millor que pot fer es allunyar-se y al cap de algun temps torná á deixarse veure.

D' aquesta manera pot dir:

— Senyors ¿se recordan de mí? Donchs ara tornarán á sentirme. Comparin y judiquin.

Aixó es lo que ha fet l' eminent concertista Isaach Albeniz, y no crech que tingui motius de arrepenirse.

Molt valia quan va marxar de aquí; pero avuy val moltíssim més: avuy es un altre.

En aquell temps se 'l tenia per una fiera. Ningú demostrava la forsa de que ell feya gala. Quan

s' abrahonava ab lo piano, semblava veure'l empenyat en un desafio á mort.

— O 'l piano ó jo.

Y més aviat gemegava 'l piano qu' eli.

Avuy, sense haver perdut aquella qualitat típica que 'l distingia, ha adquirít, ademés, una habilitat magistral en lo maneig de las teclas. Avuy es un concertista primorós, plé d' expressió, que coneix todas las delicadesas y sab adornar lo seu treball ab los matisos més seductors. Lo dia que adquiereixi 'l sentiment, aquell suau perfum que arriba al cor y arropa l' esperit, Isaach Albeniz possehirá todas las qualitats de un concertista de cap de brot.

Pero 'l dilluns no sols va ferse admirar com executant, sinó com á compositor.

Totas las pessas del programa eran originals d' ell.

Váginli al darrera á un home que 's llença á una empresa tan arriscada.

Y aixis y tot triunfá en tota la línea. Todas las composicions, tan las escritas á piano sol, com las que ho están ab acompanyament d' orquesta, arrancaren entussiasmas y extraordinaris aplausos.

Algunas tenen un escayent clássich molt sabros; otras, inspiradas en la música popular espanyola, alcanzarán un éxit segur en tots los concerts en que siguin executadas.

No particularisém, perque una sola audició no 'ns permet un detingut anállisis; pero l' esperit de justicia 'ns obliga á consignar que tot lo concert sigué un verdader triunfo pèl notable artista catalá, y un aconceixement pèl molts amants de la música y personas entesas que 's trobavan entre l' escullit y numerós concurs.

TÍVOLI.

Ab motiu del benefici dedicat al laboriós autor dramátich Sr. Pous, s' estrená un monólech titulat «*De Pelagalls á Barcelona*», notablement interpretat pèl senyor Capdevila y que fou molt aplaudit.

Al beneficiat se li feren alguns regalos de valor.

NOVEDATS.

«*L'estasi di carnevale*» es un ball infantil de bon efecte.

La nena Pérez Cabrero, que tot just conta sis anys hi canta unas peteneras qu' enamoran, especialment á las mares de familia.

La veritat es que la tal criatura revela una precocitat sorprendent.

Lo ball *Excelsior* apareix ara exhornat ab una nova decoració de gran efecte, que representa la boca del túnel del Montcenis y es deguda al hábil pinzell de 'n Soler y Rovirosa.

Un atractiu més, agregat als moltíssims que ofereix aquest espectacle.

ELDORADO.

Quan llegeixin aquestas ratllas, en Rossell, en Rubio, la Rodríguez, la Romero y demás artistas de la companyia *Lara* s' haurán ja despedit del públich.

La Valverde qu' era 'l millor element de la companyia va ferho anteriorment, y lo més trist es que va despedirse á la francesa.

En lo mateix teatro ha de funcionar una companyia d' ópera.

Li desitjém bona fortuna.

CALVO Y VICO.

Mar y cielo.

Hem de considerar que de una obra literaria destinada al teatro, se pot traduhir l'argument, qu' es lo més fácil, lo carácter dels personatjes, que ja no ho es tant, y hasta las imatjes y pensaments sembrats en lo diálech qu' es molt més difícil; pero traduhir lo color, lo vigor, aquell tó castís del original, ho reputém impossible de tot punt.

Enrich Gaspar no podia fer més de lo que ha fet en obsequi de la tragedia catalana del Sr. Guimerá. La traducció dintre de la minuciositat es tant fidel, que casi pot dirse que ha traduhit vers per vers, concepte per concepte, paraula per paraula; pero no ha pogut traduhir l'expressiva bravesa del idioma catalá, aquellas onomatopeyas que arrodoneixen los pensaments, donantlos un rrelléu extraordinari.

L'obra no obstant ha produhit notable efecte y es de creure que aquest no minvará sigui hont sigui que 's representi.

Posada ab esmero pel Sr. Calvo, no es del cas —tractantse de la traducció de una obra catalana —que li regatejém mérits, quan se veu clarament que ha fet tot lo que podia pera ferla lluhir.

* * *
TRIUNFO DE ECHEGARAY.

Imaginse 'l deliri de un públich que se surt de mare y l' emoció de un autor que reb una ova ció molt superior á la qu' esperava, per molt qu' esperés, y tindrán una idea pálida, incompleta del devassall que va haverhi dilluns en lo teatro *Calvo-Vico*.

En Vico va treballar, com en los grans días. Lo públich omplia 'l local y l' autor se passejava entre bastidors. No es extrany que aquell actor tan impresionable cedís á aquesta doble corrent eléctrica y s' excedís á sí mateix.

Un gran grúpo de admiradors del celebrat dramaturgo, l'acompanyá desde 'l teatro á la fonda de las Quatre Nacions, que hi ha un bon tret, no deixant de aplaudirlo y aclamarlo un sol moment.

Pocas ovacions tan ruidosas com aquesta.

Tambè aquesta companyia 's despedeix de Barcelona, cedint lo lloch á una valenciana, dirigida per l' actor D. Manuel Llorens, del qual ne tinch excelents noticias.

Fará cosa de vint anys que no s' ha representat á Barcelona 'l género valenciá.

Per lo mateix no deixa de ser una novetat.

Ho anirém á *vore*.

N. N. N.

LO CASTELL DEL GAT.

—Llegenda caballeresca.—

I.

Dalt lo cim d' una montanya hi havia un antich castell feudal, negre, lleig y vell y ab una tradició estranya.

Corria com á vritat entre tots los habitants del entorn, que horas avants de algún percans desgraciat pel baró que 'l posehía, la gent veyá esparverada

A LA EXPOSICIÓ.

—¿Una pesseta aquest vano, fet d' un tros de cartulina? Pero, xino... ¿que 's figura que tracta ab alguna xina?

com per sobre la teulada del castell, un gat corria.

Així, cuant havent sopat lo baró 's ficava al llit miravan tots ab neguit si per cás se veyá 'l gat, y era fundat son temor puig si 'l gat se presentava lo gran mal que amenasava feya tremolar de por.

II.

Al castell hi ha gran festassa; van los patjes afanyats; los caballers desarmats sense casco ni corassa, de una taula al rodadó' assentants tots fan tabola, desembrassant la cassola y xerricant de debó.

Los trovadors que hi ha allí cantan coplas inspiradas interrompent sas cantadas tan sols per menjá' un bossí.

Lo baró puja á la taula y ab veu més ronca que clara als que allí están fent gatsara fa que escoltin sa paraula.

Caballers, diu, si sortia lo gat que tots ja sabeu ¿agafarlo prometeu?

—Sí, home, sí, ab alegría.

Dit aixó, tot de un plegat un gatás molt gros sorti y lo promés van cumplí tots junts, agafant lo gat.

Boig lo baró sol camina
de allavors, y alguna estona
se posa al coll una mona
y al cap una mantellina.

FALÓ.

¡Pobre D. Francisco de Paula!... No 'l deixan viure ni sossegar.

Apenas havia anat á Olérdula á pendre la fresca y á respirar ayres purs, comensa á rebre telégramas y comunicacions, dihentli:

—¡Vingui! Corri! Cuytil... ¡Fa molta falta!...

D. Francisco penja 'l barret de palla, 's pentina las patillas cuydadosament, se vesteix y s' empolayna, y ¡ala! cap á Barcelyna falta arcalde.

Arriba 'l dimars al dematí y á la tarde se 'n va á presidir la sessió del Ajuntament.

Una sessió curta y profitosa.

L' arcalde s' assenta á la presidencia, y repa-tallat com de costum, toca la campaneta.

—Sr. secretari, diu, serveixis contar lo número de senyors regidors.

Lo secretari passejant la mirada al entorn y després de una curta pausa:

—Disset.

L' arcalde:

—¿Mitja pesseta no més? Donchs s' aixeca la sessió.

Un concurrent que havia assistit al acte, creyent que 's tractarian assumptos interessants, deya al retirar-se:

—Tal vegada 'ls regidors que faltan, s' han amagat dessota 'l llits.

Aixó dels llits mereix capítul apart.

Diu que poch avants de venir la reyna regent, la corporació municipal va ordenar l' adquisició de un número de llits destinats al servey de la real casa.

Diu que 'ls tals llits eran dels anomenats de Viena y tenian á més de *summier*, matalás y cui-xí, dos jochs de llensols y una flassada.

Diu que l' industrial que va proporcionarlos ha presentat lo compte demanant vuytanta duros per cada un.

Diu que un regidor trobant molt car lo preu, va demanar que li ensenyessin los llits per practicar un peritaje.

Y diu que 'ls tals llits, á pesar de haverlos buscat per tot arréu, no s' han trobat en cap recò ni reconet de la casa gran.

Si resulta cert y exacte
la meytat de lo que 's diu,
y l' Ajuntament no 'ls troba
ja se 'n pot entorná al llit.

Ara es quan á Barcelona hi ha la gran exposició.

Figúrinse qu' en una sola nit, la del divendres al dissapte van ser desocupats dos pisos del ca-

rrer mitjá de Sant Pere, y un pis del carrer de Sant Jeroni.

Item més: quatre gardunyas van assaltar á un vehí de Gracia en l' encreuhament dels carrers de Provensa y del Bruch, deixantlo sense rellotje y sense quartos.

Item més y finalment: dos homes van tractar de robar á un altre individuo en lo carrer de Balmes; pero aquest va defensarse ab lo bastó, escapantse felisment de l' aventura.

Repetím lo qu' hem dit al comensar:

Ara es quan á Barcelona hi ha la gran exposició.

De ser robat.

Se preparan grans festes.

Si per escúpuls del Sr. Durán y Bas no ha sigut possible que vinguessen aquellas sirenas que á la vista de tothom havian de banyarse en lo gran safreig de la font mágica, s' ha acudit á un altre recurs per atraure forasters.

En efecte: s' está preparant la solemne coronació de la verge de la Mercé.

D. Jaume ha prés la cosa pèl seu compte, y lo primer que ha fet ha sigut convidar á tots los bisbes d' Espanya y fins al nunci del Papa.

Ara no més falta que 'ls bisbes vinguin, y que tots portin la mitra perque l' espectacle pugua competir ab l' acte primer de *L' Africana*.

D' aquesta manera probablement quedarà salvada la Exposició.

Diguém ab aquell beato:—Dèu hi fassa més que nosaltres.

Diumenje passat lo castell de foch que va desapararse á l' Exposició, va fer fiasco.

Los cohets havian perdut tota la forsa y apenas s' encenian.

Una persona intel·ligent en pirotècnia, deya:

—No es estrany lo que succeheix: fa tanta humitat en aquest siti que 'ls fochs han agafat dolor reumátich.

—Perdoni, observava un estudiant de medicina podían ferlos pendre un bany en la font del Lleó de Caldas y tal vegada s' haurían aliviat.

La comissió encarregada de organisar la suscripció destinada á costejar la medalla commemorativa del premi otorgat per l' Academia espanyola al popular poeta Frederich Soler, ha publicat una circular invitant á tots los amants de las glorias catalanas á contribuir á la realisació del pensament.

L' idea consisteix en acunyar tan sols tres medallas d' or, una per la reyna, donadora del premi, l' altra per l' Academia espanyola y la tercera pèl poeta agraciat.

A aquest últim li será entregada en sessió pública y solemne, á la qual podran assistirhi totas las personas que hajan prés part en la suscripció. Aquestas además rebrán un facsímil de la medalla acunyat en metall blanch ó en coure, segons hajan contribuít á la suscripció ab més de cinch ó de dos pessetas respectivament.

La suscripció queda oberta desd' ara en la secretaría del Centre Catalá.

Dintre de pochi dias quedarà instalat lo nou globo cautiu.

Ho sento per D. Francisco.

Perque aquest globo inflantse tal com ell, s'enflarà molt més amunt.

Lo qu' es la sòrt!
La grossa de Madrid va tocar á un vehí del carrer de Toledo, conegut per Chonga.
Y li va caure la cosa tan en gracia, que anava pèls carrers tirant grapats de quartos á la canalla que 'l seguían fent tamborellas y estirantse 'ls cabells.

En vista de lo qual la policia va agafarlo.

Y ara pregunto jo:

—¿Es un delicté aixó de tirar quartos pèl carrer?
¡Qui sab! Potser la policia va imaginar que un cop lo tingués engaviat, las butxacas del Chonga encare rajarian.

Lo Sr. Cornet y Más desde Montserrat:

«Se tracta de restaurar lo claustre gòtich y la fàbrica primitiva anterior á aquest y construir lo fatxada de que avuy careix lo Monastir»

»A pesar de que 'l jove arquitecto Sr. Villar té fets treballs importants, la tan necessaria realisació de las obras s' estrella en la falta de recursos, puig no sols no 'ls té 'l monastir, sinó que 'l Pare Abat té que pagar encare una regular cantitat als contractistas de las del camaril, etc, etc.»

De tot aixó 's deduheix que á Montserrat, com á tot arréu, no hi ha un quarto.

Vostés dirán ¿y donchs la gran aglomeració de gent que 's reuneix en aquella montanya?

Segons lo Sr. Cornet, no deixan casi res.
Molts al tornar la clau del quarto entregan una limosna inferior als seus recursos.

Y 'ls frares no poden dir una paraula, perque l' ordre de Sant Benet imposa als monjos lo deber de donar hospedatge gratuítament.

Tot aixó ve á probar la necessitat de concedir l' explotació de aquell siti de recreo á altrás mans més inteligents y menos lligadas per l' ordre de San Benet.

Ab lo qual hi guanyaria tothom. La societat explotadora perque adquiriria més recursos que avuy día, y 'l públich en general, perque pagant, trobaria comoditats avuy desconegudas en aquella poética montanya.

¿Recordan ab quin entusiasme, y ab quin dalé, durant l' estancia aquí de la reyna regent, van descoronarse algunas casas del carrer del Consulat, á pretext de inaugurar las obras de la vía de reforma?

Donchs las casas han quedat del mateix modo. Se tracta de una millora de gran utilitat, y 'ls que han de realisarla, s' hi ajeuhen.

Y aném ara á un altre assumpto.

¿Recordan que 's deya que 's derribaria 'l baluart de las Pussas y que desseguida 's faria lo mateix an lo quartel de Atarassanas?

Donchs lo baluart de las Pussas segueix en péu, y respecte al quartel de Atarassanas, tan no pensan en derruhiro, que acaba de aprobarse per real ordre un projecte de reparacions, pressupostat en 29,470 pessetas.

En un edifici que ha de anar á terra, no s' hi fan gastos de tanta importancia.

Ara diguin: de tots aquells càlculs tan hermosos que 's feyan á propòsit de la visita de la reyna á Barcelona y de la presencia dels principals ministres ¿quants tenian algún fonament?
¿Quina ventatja n' ha reportat la ciutat dels comptes?

Tot segueix com estava y las promesas que varen fernes no han passat de ser altres tants pe-tardos units al estrépit de las salvas que feyan per aquells días las esquadras.

Soroll, fum y després res més.

La fàbrica de galletas dels Srs. Fills de Palay ha tret un nou producte, titulat *bescuyt sol*, que com á bon gust y á bonich embalatje y al mateix temps per la baratura 's pinta *sol*.

No deixin de probarlo.

Las penas ab bescuit son dolsas.

Programa de premis de la *Económica barcelonesa de Amichs del País*.

«Diploma de honor y 500 pessetas al millor quadro al oli de carácter históric de género ó alegóric que representi algún fet interessant ocorregut en la provincia y que 's relacioni ab qual-sevol dels fins objecte de la missió de aquella societat.»

«Diploma de honor y 2:0 pessetas al autor de la millor escultura que representi 'l busto del senyor Güell y Ferrer.»

Es de creure que 'ls pintors y 'ls escultors, per endurse 'n aquests premis farán empentas.

¡Gent duros l' un! ¡Cinquanta duros l' altre!..... Vamos á veure ¿qui no s' inspira davant unas cantitats tan fabulosas?...

Si la societat ofertora, en lloch d' *económica* arriba á ser de *lujo*, feya caure d' espatllas á tots los artistas.

LA SEGURETAT, A BARCELONA.

Vels'hi aqui totes las gangas que 's pescan anant pèl món...
¿Pero estos guardias para qué son?

De Viella (Vall de Aran) ha arribat un bolet que pesa 18 lliuras.

Lo tal bolet está destinat á la Exposició Universal.

Ara sí que vindrán los extrangers.
Sols per veure aquest bolet.

Entre dos amichs:

—Ola, Manel, ¿y donchs que no surts de Barcelona aquest istiu?

—Vaya.

—¿Quín día marxas?

—Lo día que torni la mèva dona.

CANTARELLAS.

A veure las bestias fieras
ab la sogra vaig anar,
y desde llavors á casa
tinch de fer de Redembach.

J. STARAMSA.

Quan entras á ca'l manyá
crech que fins paran la manxa,
perque ab tos dolsos sospirs
diu que la fornai ja marxa.

C. KLEKS.

Daria qualsevol cosa
per poderte hipnotisar,
no més que per sugerirte
que 'm deixessis nena en pau.

S. UST.

Desde que ab goig vaig saber
que per mi tú sents amor,
qu' estich pensant nit y día
día y nit ab lo tèu dot.

R. CASTELLÀ.

Dius, nineta, perquè porto
los cabells á coll y bé:
perque aixó fa m's poeta
y m' estolvio 'l barber.

LL. SALVADOR.

Dius que uns versos te dediqui:
no estich per versos, Elvira,
que ab la gana que hi passat
hasta m' hi empenyat la lira.

B. TRIPAS.

¡Cosas de criaturas!

—Mira noy—diu un pare al seu fill, nen de pochansys, pero que no tè pèls á la llengua.—Avuy vindrá á dinar un senyor molt xato. Per lo tant cuydado á dir una sola paraula del nas de aquest senyor convidad.

Lo xicot promet que no dirá res.

Y á l' hora de dinar, quan arriba 'l senyor, la criatura se 'l mira ab gran estranyesa, y girantse de cara al seu pare, exclama:

—Pero papá ¿per qué m' has dit que no parlès del nas de aquest senyor?... ¿Qué no véus que no 'n tè?

Un autor dramátich se disposa á llegir una obra á uns amichs seus, y los hi reparteix un mocador á cada hù.

Tots se 'l miran ab estranyesa, y l' autor exclama:

—Vos adverteixo que 's tracta de un drama.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—Lli-bre-ri-a.
2. ID. 2.ª—I-sa-i-as.
3. ANAGRAMA.—Puro Prou.
4. MUDANSA.—Castell-Cistell.
5. TRENCA-CLOSCAS.—Castelar-Pidal.
6. LOGOGRIFÓ NUMÉRICH.—Portugal.
7. ROMBO.—

P
M O L L
M I L A N
P O L O N I A
L L A N U T
N I T

8. GEROGLÍFICH.—Cent cèntims una pesseta.

XARADAS.

I.

FRAGMENT DE UNA CONFESSIO.

—¿Es á dir, que va donarte cita per las déu del vespre?
—Sí, pare.—¿Y tú vas anarhi, es clar, d' alló més contenta?
—Jo, pare, prou m' hi negava pero ell m' ho va mitj *hu-versa* y m' hi vaig veure obligada.
—Digam, donchs, lo que va ferte estant sols sota l' alsina, perque de la cita aquesta tú 'n vas ser *dos-prima-quarta*, y aquesta gran falta tèva sols jo 't puch perdonar.—Pare, prou gran es la mèva pena al pensarhi.—Cuyta, digas; ¿qu' es lo que primer va ferte?
—Primer de tot va agafar y besar molt ma *primera*, ab tan delit que semblava que de sucre sigués ella; després va estampá' un petó en ma galta vermelleta y després, tip d' abressarme...
—(Quina caló) cuyta, deyas... ¿qué va ferte?—Va volguer que allí li ensenyés...—¿La llengua?
—No, pare —¿Lo peu?—Tampoch.
—¿Lo bras?—¡Ca!—¿La cabellera?
—Res d' aixó; lo... polissón.
—¡Valgam Déu, lo gran trapella! y digas ¿fins á quina hora vareu está allí?—Ja era

(Continua á la página 496.)

Obra nueva

EL EJÉRCITO ESPAÑOL

AL NIVEL
DE LOS DEMÁS DE EUROPA

Ejército permanente
sin quintas ni servicio militar
obligatorio
y dignificación del soldado.

Reformas indispensables en la
organización
de nuestro ejército

POR
D. JAIME JUVÉ Y SERRA

DEFENSA NACIONAL
2.328,905 combatientes.

Forma esta interesante obra un
tomo en 4.º y vale Ptas. 6.

❖ ACABA DE PUBLICARSE ❖

TOMO VI

de la
GALERIA HISTORICA
DE

Mujeres Célebres

POR
D. EMILIO CASTELAR
Ptas. 5.

TOMO 121

DE LA
Biblioteca Universal

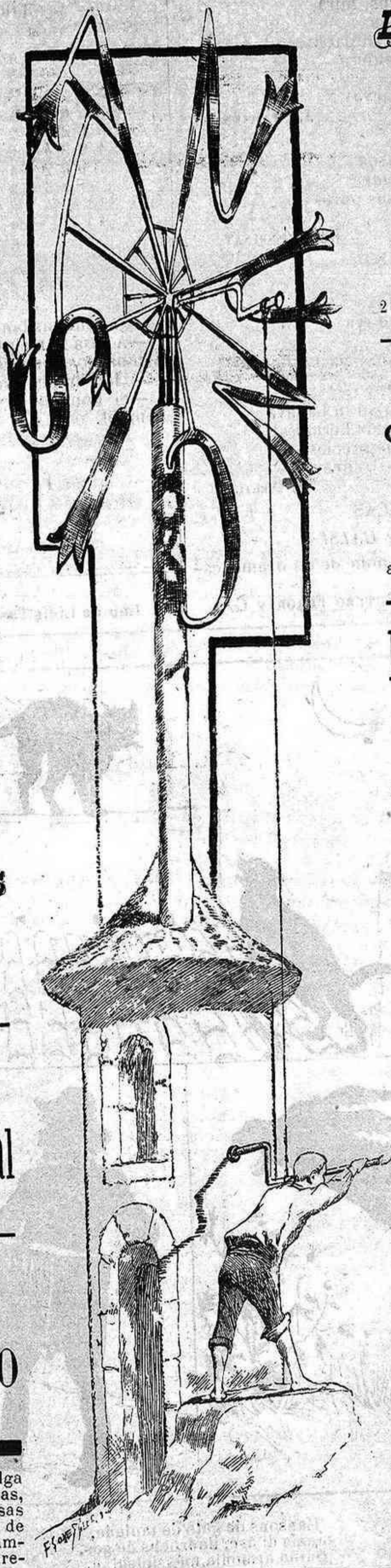
Ptas. 0'50.

J. YXART

EL
AÑO PASADO

Un tomo en 8.º, Ptas. 2.

NOTA.—Tothom que vulga
adquirir qualsevol de ditas obras,
remetent l' import en libransas
del Giro Mútuo, ó bé en sellos de
franqueig, al editor Lopez, Ram-
bla del Mitj, 20, Barcelona, la re-

LA IGLESIA

Y LA MORAL

POR
DOM JACOBUS

Todas las ideas falsas
que existen en el mundo
moderno respecto á la
moral han venido del
cristianismo.

FEUERBACH.

2 tomos en 8.º, Ptas. 5.

EL AMOR COMO ES ÉL

POR
HOUSSAYE

Un tomo en 8.º con una cubierta
al cromo, Ptas. 1.

EL HIPNOTISMO

AL ALCANCE DE

TODAS LAS INTELIGENCIAS
*su historia, su estado actual,
sus aplicaciones y fenómenos,
sus ventajas y sus peligros*

POR EL
Dr. WILLIAM HARVELEY

Versión castellana

DE
R. GONZÁLEZ

Un tomo, Ptas. 1.

J. M.ª BARTRINA

ALGO

COLECCIÓN DE POESÍAS

ILUSTRADAS

POR
J. L. PELLICER

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

brá á volta de correu franca de
post. No responém de extravíos,
no remetent ademés 3 rals pèl
certificat. Als corresponsals de la
casa se 'ls otorgan rebaixas.

prop de la *total*. — Donchs, mira,
si quedarte vols bèn neta
d' aquest pècat... — ¡Oh! sí, pare.
— Tindrás l' absolució entera
venint á la sacristía
avuy á las nou. (Ja es mèva).

J. STARANSA.

II.

Qui tè á *sègona* los duros
com per exemple en *Total*,
pot comprar bon *hu.* bons puros
y per tot gastar lo ral.

ROMA ESPINAT

ACENTÍGRAFO

Al costat d' una *total*,
vaig *tot* un gos que yo duya.
perque sempre se m' enduya
las gallinas del corral.

GERONI DE LA BORDETA.

MUDANSA

Quan al *tot* de la gralla ab tú ballava
vares donarme 'l *tot* ¡nineta hermosa!
qué bonica és la vida. qué preciosa
si lo fil qu' ella tè may se trencava

J. ABRIL.

TRENCA-CLOSCAS.

¿AMELIA DARÉU CALS?

Formar ab aquestas lletras lo nom de un drama ca-
talá.

SUTERO FUROR Y C.^a

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 6.—Consonant.
- 4 2.—Nota musical.
- 3 2 4.—Una moneda.
- 4 5 4 2.—Nom de dona.
- 6 5 4 4 2.—Un animal de ploma.
- 1 2 3 1 2 4.—Un vent.
- 1 2 3 4 5 6 7.—Eyna de fuster.
- 1 3 2 4 4 2.—Un instrument.
- 1 5 3 3 2.—Prenda de vestit d' home.
- 4 7 3 2.—Un instrument.
- 3 2 6.—Un peix.
- 6 7.—Un arbre.
- 5.—Vocal.

M. LORDEP.

CONVERSA.

- ¿Ahont vas tan determinat Pepet?
- A casa lo mèu tfo, com qu' es lo sèu sant l' hi vaig á donar los bons días.
- ¿Ja l' hi deus portar alguna friolera per regalarli?
- Si home l' hi vaig á regalar lo que entre 'ls dos hem dit.

J. T. ANGUILA.

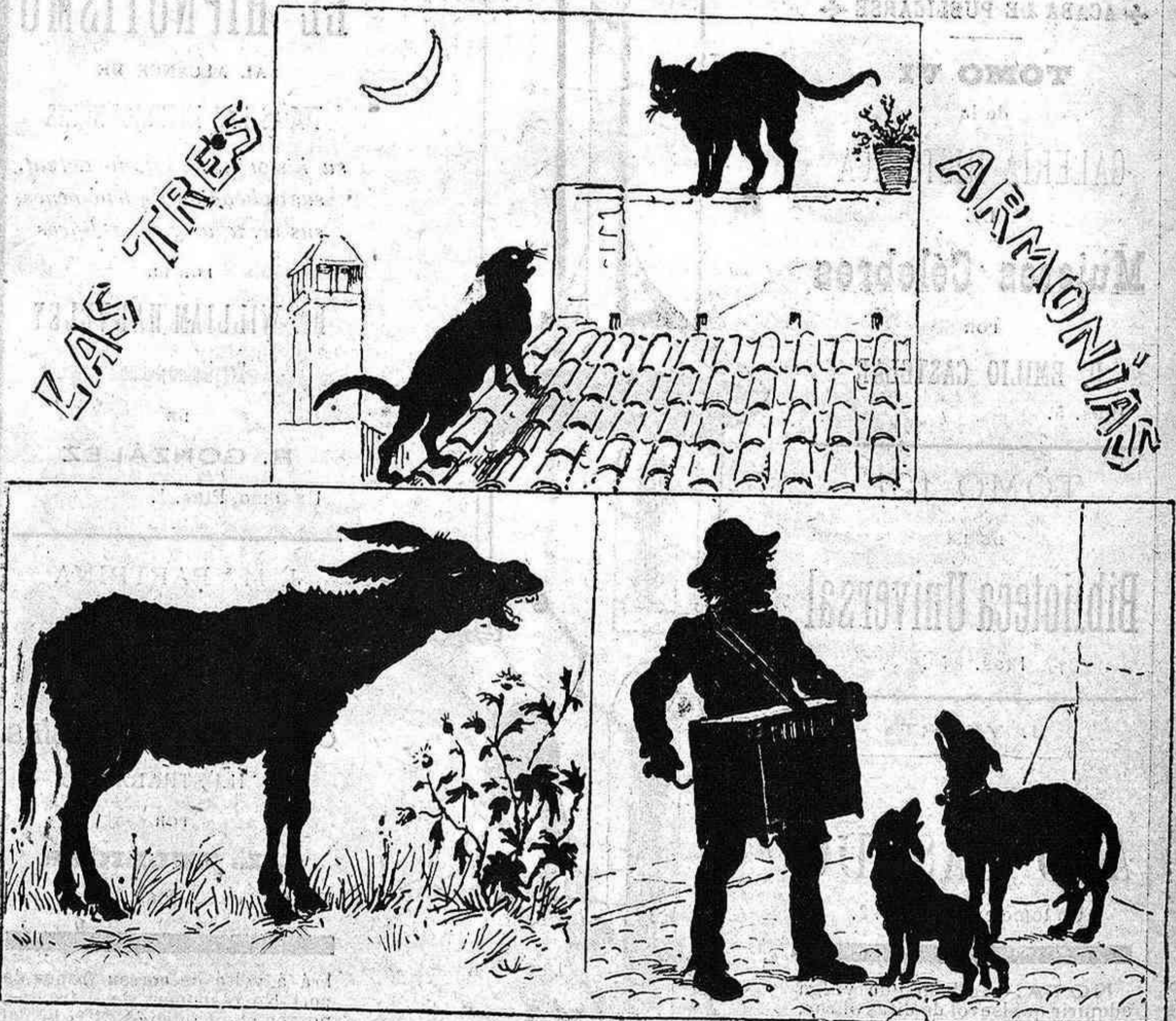
GEROGLÍFICH.

L or M or A or R

DOMINGO GRAU.

BARCELONA:

Imp. de Lluis Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.

Cansons de gats de taulada,
brams d' ase, lladruchs de gos,
¡Quina armonía més dolça!
¡quin concertant més grandios!